

Nařízení eIDAS – Co? Proč? A Kdy?

Radek Horáček
Filip Bílek
odbor eGovernmentu
MVČR

Co znamená zkratka eIDAS

Nařízení eIDAS = **Nařízení** (č. 910/2014) **Evropského parlamentu a Rady o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES** .

electronic
identification
and services

Zveřejnění v Úředním věstníku EU (Official Journal of the European Union) proběhlo **dne 28. srpna 2014:**

<http://goo.gl/q8SQj8>

Nařízení vs. směrnice

- Zvolena forma **nařízení (*regulation*)**, aby bylo dosaženo efektivního a rychlého výsledku.
- Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.
- Uplatnění principu nadstátnosti - nařízení jsou nadřazena všem vnitrostátním zákonům.

*Není třeba transpozice do národního práva jako v případě **směrnice (*directive*)**
(např. směrnice 1999/93/ES -> zákon o el. podpisu)*

Hlavní oblasti nařízení eIDAS

Oblast elektronické
identifikace

Oblast služeb vytvářejících
důvěru

Elektronické dokumenty

Cíle nařízení eIDAS

V oblasti **elektronické identifikace** je cílem **interoperabilita**.

V oblasti **služeb vytvářejících důvěru** je cílem **harmonizace**.

Příklad co je a co není eIDAS v oblasti elektronické identifikace

- Nařízení eIDAS je o **vzájemném uznávání elektronické totožnosti fyzické či právnické osoby, která byla osobě přidělena v jiném členském státě.**
- Není to o tom, že cizinec musí nejdříve u nás projít registrací a zápisem např. do CIS a „MV-CZ“ mu pak přidělí el. totožnost -
> pro přístup k on-line službám by se použila „rovnou“ jeho elektronická totožnost z jeho „rodné“ země

Základní pojmy z oblasti elektronické identifikace 1.

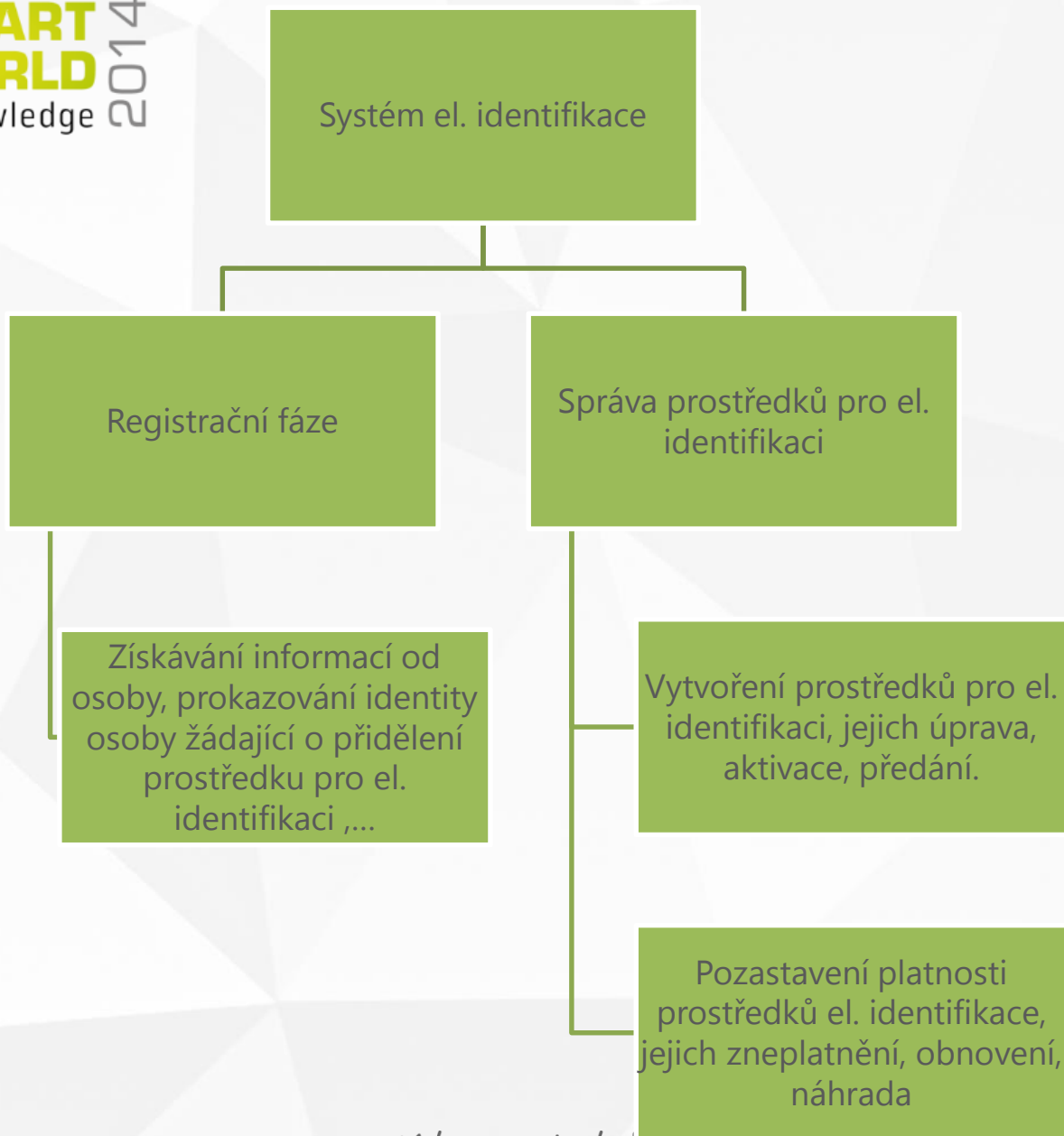
- Elektronickou identifikací se rozumí postup používání osobních identifikačních údajů v elektronické podobě, které **jedinečně** identifikují určitou fyzickou **či právnickou osobu nebo fyzickou osobu zastupující** právnickou osobu.
- Prostředek pro elektronickou identifikaci: *hmotná či nehmotná jednotka obsahující osobní identifikační údaje, která se používá k autentizaci pro účely on-line služby.*
- Autentizace: *elektronický postup, který umožňuje potvrdit elektronickou identifikaci fyzické či právnické osoby nebo původ a integritu dat v elektronické podobě.*

-> Výsledkem je úspěšné ověření elektronické identifikace – přidělení elektronické totožnosti osobě nebo nepřidělení v případě, že se identifikace nezdařila.

Základní pojmy z oblasti elektronické identifikace 2.

- Systemem elektronické identifikace: systém pro elektronickou identifikaci, na jehož základě jsou fyzickým či právnickým osobám nebo fyzickým osobám zastupujícím právnické osoby vydávány prostředky pro elektronickou identifikaci.
- Pokud mají být el. prostředky v rámci systému el. identifikace uznávány, musí dojít k oznámení (notifikování) takového systému, což obnáší splnění určitých podmínek, které jsou definovány v nařízení a v prováděcích aktech (ty se ale musí nejprve vytvořit).

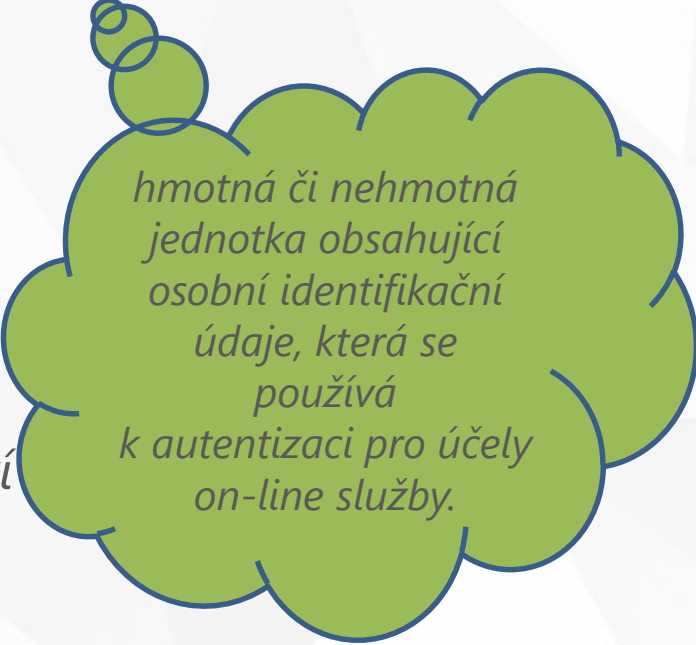

Úrovně záruky prostředků pro elektronickou identifikaci a autentizace

NÍZKÁ ÚROVEŇ ZÁRUKY – *prostředek, který nabízí omezenou míru spolehlivosti u prokazované totožnosti osoby (př. „klasické přihlašovací údaje“ - jméno a heslo)*

ZNAČNÁ ÚROVEŇ ZÁRUKY – *prostředek, který nabízí značnou míru spolehlivosti u prokazované totožnosti osoby (př. „certifikát pro autentizaci“)*

VYSOKÁ ÚROVEŇ ZÁRUKY – *prostředek, který nabízí vyšší míru spolehlivosti u prokazované totožnosti osoby než nabízí prostředek pro elektronickou identifikaci se značnou úrovní záruky (př. „certifikát pro autentizaci uložený na eOP“)*

hmotná či nehmotná jednotka obsahující osobní identifikační údaje, která se používá k autentizaci pro účely on-line služby.

Evropská komise by měla do 18. září 2015 stanovit prostřednictvím prováděcích aktů technické specifikace, normy a postupy, pomocí kterých mají být vymezeny úrovně záruk prostředků pro elektronickou identifikaci.

Národní systém elektronické identifikace

Existující základ: elektronická identita občana založená na existenci jeho záznamu v ROB s referenčními právně platnými údaji o něm. Výsledkem autentizace je poskytnutí AIFO.

Plán realizace dle Hlavního architekta:

- Vznik JIP identifikovaných fyzických osob (z JIP ISDS), autentizace přes jméno+heslo, one time password (přes SMS), certifikátem na čipové eOP.
- Rozvoj existujícího JIP úředníků veřejné správy (z JIP KAAS), umožňující **autentizaci** pomocí stejných metod jako výše.
- **Autorizaci** fyz. osob budou provádět agendové systémy ve své odpovědnosti na základě autorizačních atributů poskytnutých ze ZR a dalších agendových systémů prostřednictvím eGon Service Bus.
- **Autorizaci** úředníků bude provádět přímo JIP úředníků veřejné správy.
- **Nutnost vytvořit registr pověření pro zastupování právnických osob** - mandátů fyzických osob, nejlépe v rámci RPP.

Takto postavený systém el. identifikace bude ohlášen Komisi a propojen s národními „bránami“ (PROXY na slidech) a bude poskytovat služby elektronické identifikace pro české občany v ČR i v zahraničí.

Scénáře možného využití elektronické identifikace

1. Občan ČR se elektronicky identifikuje v zahraničí z důvodu přístupu k on-line službám poskytovaným veřejným sektorem a případně ke službám poskytovaným soukromým sektorem.

Student vs. univerzita, přístup k zahraniční lékařské dokumentaci, žadatel o práci v EU,...

2. Občan z členského státu EU se elektronicky identifikuje v ČR z důvodu přístupu k on-line službám poskytovaným veřejným sektorem a případně ke službám poskytovaným soukromým sektorem.

Ověření totožnosti vůči úřadům, případně vůči soukromým subjektům

3. Obdobně i pro právnické osoby.

Přihlášení k veřejné soutěži, zakládání pobočky v EU,...

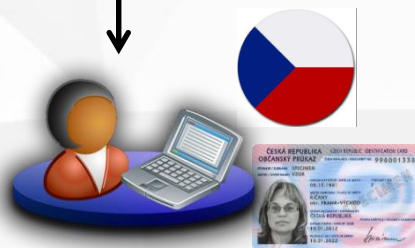
Elektronická identita - Daňové přiznání přes PVS – občan ČR příklad, jak by to mohlo vypadat

autentizační modul

2-3. Požadavek na autentizaci je předán na autentizační modul propojený s CZ JIP. Výsledek autentizace + údaje/atributy o fyzické osobě jsou předány zpět.

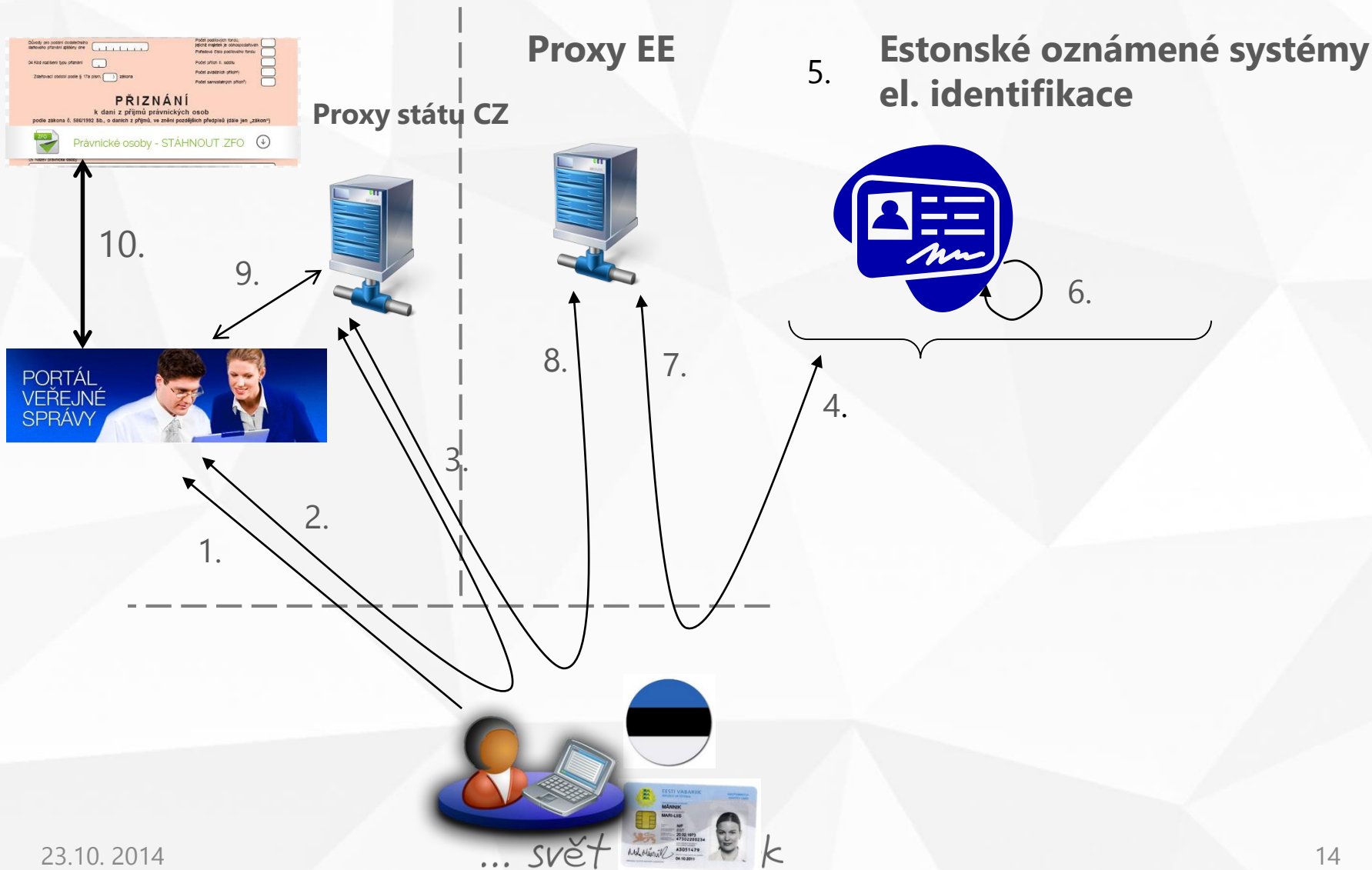
1. Občan ČR si přeje podat daňové přiznání přes PVS. Provádí elektronickou identifikaci s použitím eOP.

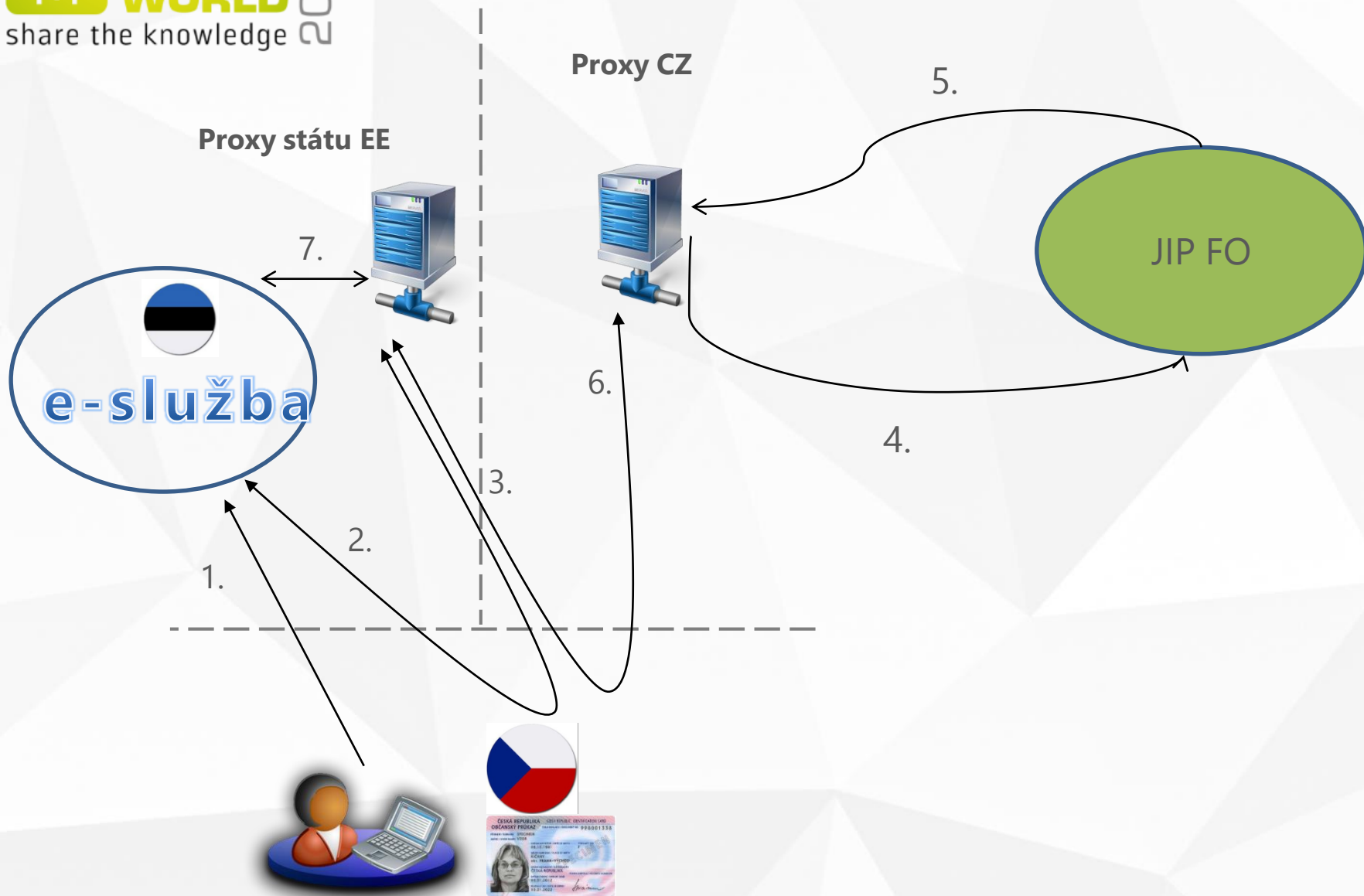
... svět na dotek

4. V případě úspěšné autentizace se na základě obdržených atributů rozhodne o autorizaci uživatele pro vyplnění daňového přiznání.

Elektronická identita přeshraničně Daňové přiznání přes PVS – občan EE – příklad, jak by to mohlo vypadat

Elektronická identita přeshraničně občan ČR – příklad, jak by to mohlo vypadat

Služby vytvářející důvěru

**Elektronický podpis, pečeť, časové
razítko a služby s nimi spojené**

Služby elektronického doporučeného
doručování

Certifikáty pro autentizaci
internetových stránek

Uchovávání elektronických podpisů,
pečetí.

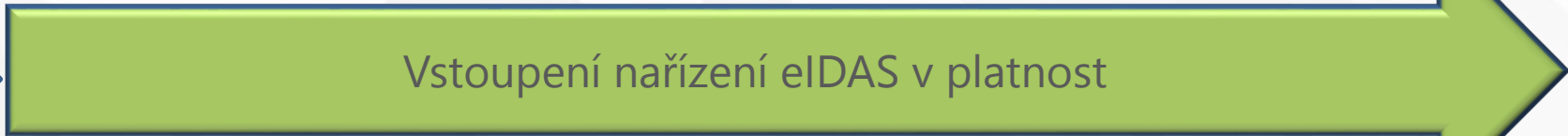
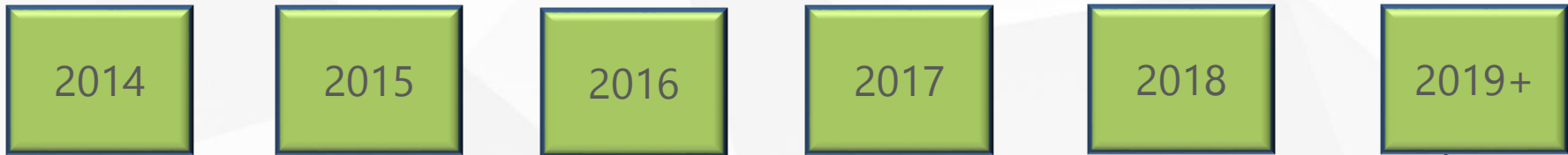
**Oblast regulace
původní směrnice
1999/93/ES
o zásadách
Společenství pro
elektronické podpisy**

Nařízení eIDAS:

Elektronický podpis pouze
pro fyzické osoby,
elektronická pečeť **pouze**
pro právnické osoby.
->POZOR: stávající el.
značka dle ZoEP <> el.
pečeť dle eIDAS.

Chystané další kroky

- **Vypracování analýzy dopadů** nařízení eIDAS na český právní řád.
- **Úprava dotčených zákonů**, vytvoření „prováděcího“ zákona – stanovení opatření v částech, které nařízení eIDAS ponechává na členských státech EU.
- **Úprava stávajících systémů elektronické identifikace** – doplnit rozhraní pro propojení s obdobnými systémy v dalších členských zemích Evropské unie.
- **Vybudování národního systému elektronické identifikace** založené na základních registrech a elektronických občanských průkazech.
- Nutnost ověřit shodu ISDS s nařízením eIDAS, úprava ISDS, propojení s ostatními službami pro elektronické doporučené doručování na EU úrovni.
- ...

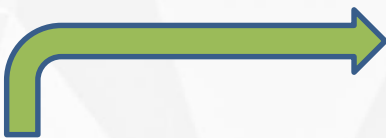
Vstoupení nařízení eIDAS v platnost

17. září 2014

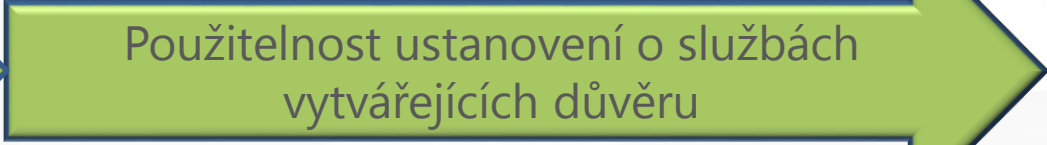

Volitelné vzájemné uznávání prostředků pro el. identifikaci

Odvíjí se od použitelnosti příslušných IA (implementing acts)

-> **EK by měla předložit příslušné prováděcí akty do 18. září 2015**

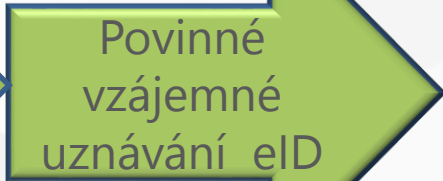
Použitelnost ustanovení o službách vytvářejících důvěru

od 1. července 2016

Odvíjí se od použitelnosti IA + 3 roky

-> **zřejmě ne dříve než v polovině roku 2018**

Povinné vzájemné uznávání eID

Časový harmonogram nařízení eIDAS

Děkujeme Vám za
pozornost.